

Datka produceert klank om zuinig op te zijn

Kamerkoor Datka o.l.v. Pierre Schuitemaker met liederen uit Letland en Litouwen, m.m.v. Ineke Don (piano) en Mariëtte Oelderik (sopraan) in de Doopsgezinde Vermaning op zondag 29 mei.

Oosteuropese koormuziek heeft voor vele zangers en andere liefhebbers een aparte bekooring. Een programma met liederen uit Litouwen en Letland kreeg de stoelen in De Vermaning dan ook zonder veel moeite vol met aandachtige toehoorders.

Het Kamerkoor Datka bestaat uit veertien geconcentreerd zingende koorleden, die het genre een warm hart moeten toedragen, want de eisen die ook de Litouwse en Letlandse hedendaagse componisten aan de uitvoerenden stellen, liegen er niet om.

Jozuas Naujalis schreef op de universele tekst zijn 'Missa in Honorem Sacrorum Vulnerum Christi' en veel traditionele bouwstenen heeft hij gebruikt om zijn eigen timbres te creëren. De verschillende stemgroepen zijn ieder op hun beurt aangever voor de overige stemgroepen, en op echt indringende plaatsen zong het koor op voorschrift van de componist eenstemmig. Op die momenten kon het koor zich dan zo goed als ongemerkt herstellen van de soms inzakkende intonatie. Ook in zijn naderhand gezongen, wereldse 'Vasaros Naktys' bediende het koor zich van

dicht bij elkaar geschreven dissonanten. Maar toen had Datka al laten horen dat het een klank kan produceren waar je zuinig op moet zijn.

Net zomin als Naujalis hier algemeen bekend is, is ook Vyt. Monyvila dat. Datka zong twee van zijn werken en de stemgroepen waren in 'Kalnas' en in 'Sodauto' erg op elkaar betrokken. De stemmen kregen elk een eigen taak opgedragen, die bij de juiste uitvoering als zwaluwstaarten in elkaar pasten. Imants Kalnins zocht het ook in deze richting en gaf sopranen, altten, tenoren en bassen ieder een eigen compacte eenheid van een gelijkblijvend ritmisch motief. Het vergde bij hem lef en moed om in te zetten en vol te houden, maar dat werd ook vaak onmiddellijk beloond met een zeker en aangrijpend klankbeeld.

Algirdo Martinaitis klonk schriller dan de overige componisten en benaderde de scherpe klank die typerend is voor veel Oosteuropese koormuziek. 'Kukucio turgus' was grotendeels gebaseerd op nabootsende geluiden, die het koor zo lang volhield dat je je de ruimte zonder deze strakke klankblokken niet meer kon voorstellen.

Van de vele verrassingen die het programma herbergde, was de in een Nederlandse vertaling gezongen 'In een nachtelijke kus' wel de grootste. Vast staat dat de sopraan Mariëtte Oelderik met dit in prachtige brede frasen gezongen lied iemand de tranen over de wangen kan doen stromen.

JEANETTE
VAN DER KRUIFF